

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Придунайська філія

МАУП

Кафедра «Економіки та менеджменту»

Затверджую:
Директор ПФ ПрАТ «ВНЗ
«МАУП» _____
проф. Гуменникова Т.Р
«____» лютий 2020 р.

Схвалено на засіданні кафедри «Економіки
та менеджменту»
Протокол № ____ від ____ .02.2020 р..
Завідувач кафедри _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління виробничими групами

спеціальності: 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня «бакалавр»
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: 073«Менеджмент»
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: «Економіка та управління бізнесом»
(назва спеціалізації)

Ізмаїл 2020

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:Лаврова Ірина Анатоліївна, викладач кафедри «Економіки та менеджменту».**Викладач:**Лаврова Ірина Анатоліївна, викладач кафедри «Економіки та менеджменту»Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри «Економіки та менеджменту»

Протокол від ____ .02.2020 № ____

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

073 «Менеджмент»

____ .02. 2020 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____
(підпис)**Пролонговано:**на 20 __ /20 __ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 __ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)на 20 __ /20 __ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 __ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)на 20 __ /20 __ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 __ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)на 20 __ /20 __ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 __ р.,
протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра «Економіки та менеджменту»**

Назва дисципліни	<u>Управління виробничими групами</u>
Викладач (-і)	Лаврова Ірина Анатоліївна, викладач
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	097 173-82-28
Е-mail:	nkly74@meta.ua
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: другий, четвертий вівторок місяця – 14.00-16.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	4
Семестр	10
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90 годин
Аудиторні	16 лекційних та 6 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	2 модульна контрольна робота
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	66 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів (рік видання 2020), надається студенту на занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1. Мета: сформувати у студентів систему теоретичних та прикладних знань у галузі ефективного управління виробничими групами підприємств. Сьогоднішні студенти – це завтрашні керівники.

Цілі дисципліни: вивчення значення понятійного апарату, предмету, теоретичних положень системи навчальної дисципліни, її елементи, суб'єкти, мета, місце і роль у суспільних відносинах.

3. Формат курсу - очний (*offline*)

(при наявності сторінки на MOODLE формат може бути змішаний – *blended*)

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

— В результаті вивчення курсу студенти повинні:

Знати:

- сутність, значення та зміст управління виробничими групами, методологічні аспекти й завдання дисципліни;
- зміст, завдання, принципи та напрями реалізації стратегії і політики управління виробничими групами;
- ресурсне забезпечення управління виробничими групами: нормативно-правову та інформаційну базу, науково-методичне, кадрове, матеріально-технічне й фінансове забезпечення;
- психологічну сутність виробничої групи;
- механізми управління міжособистісними відносинами в групі;
- методи прийняття рішень у виробничій групі;
- технологію планування та організації розвитку виробничої групи;
- механізми забезпечення ефективної роботи виробничої групи, контролю й обліку результатів діяльності;
- сутність, цілі, завдання, принципи та методи оцінювання персоналу виробничих груп;
- теоретичні засади мотивації трудової діяльності виробничих груп;
- сутність ефективності управління виробничими групами.

Вміти:

- ефективно управляти змінами у виробничих групах;
- оцінювати фактори, що впливають на ефективність діяльності виробничих груп;
- оцінювати соціально-психологічний клімат, який панує у колективі, розробляти пропозиції щодо його поліпшення;
- ефективно використовувати різні методи управління конфліктними ситуаціями у виробничих групах;
- визначати потребу виробничої групи у персоналі різних кваліфікаційних рівнів;
- розробляти вимоги до претендентів на вакантні робочі місця та посади, використовувати різні методи професійного підбору кандидатів, оцінювати їхню ефективність;
- визначати доцільність та ефективність тих чи інших форм і методів професійного навчання та підвищення кваліфікації працівників;
- формувати резерв на заміщення вакантних посад керівників;
- ефективно застосовувати матеріальні та нематеріальні мотиви трудової діяльності виробничими групами;
- визначати стадії розвитку виробничої групи та управляти груповою динамікою.

Перелік компетентності, якими повинен опанувати студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту при управлінні виробничими групами.
- СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління виробничими групами.
- СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

Після вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

Знання:

- Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.
- Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.

Уміння:

- Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Комунікація:

- К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.
- К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

Автономія та відповідальність:

- АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні	8
самостійна робота	66

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
20	8	073 «Менеджмент»	4	нормативна

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): Управління персоналом, “Організація та оплата праці”, “Економіка праці”, “Менеджмент організацій”

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws
2. Програмне забезпечення для доступу для на Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
3. Програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiatius, Antiplagiat, Unichek).

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посилання на джерела інформації та самостійно перевіряє їх он-лайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Управління виробничими групами», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.

Студент, який не з'явився на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

11. **Форми і методи навчання.**

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як **лекції-бесіди, лекції-візуалізації.**

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання. Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. рекомендовану літературу), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою індивідуального завдання
- Виступ-інформування за темами семінарських занять (тематика і критерії оцінювання див.: п.13)

12. Система оцінювання навчальних досягнень.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>)

Схема нарахування балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни «Управління виробничими групами» з формою підсумкового контролю – залік \ іспит

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі	10	-	-	-	-	-	-

допуск, виконання, захист)								
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	
Виконання модульної контрольної роботи	25					1	25	
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-		30	
Разом			19	-	19	-	74	
Максимальна кількість балів							112	
112 : 100 = 1,12 Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,12 = загальна кількість балів.								-

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного та підсумкового контролю, яка сумується до кількості балів, які отримав студент на екзамені. Екзамен проводиться в усній формі.

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять) та активності студента на занятті.

Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і поєднує в собі два напрями:

- опитування лекційного матеріалу;
- перевірка самостійної роботи студента.

Зважаючи на це, використовуються такі форми поточного опитування:

- переказ лекційного матеріалу;
- тестування;
- заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією;
- заслуховування інформації про науково-дослідницьку роботу;
- реферати.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Поточний контроль з дисципліни «Управління виробничими групами» – це оцінювання навчальних досягнень студента протягом навчального семестру за десятибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття).

Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи студента. Поточний контроль здійснюється викладачем на лекціях та семінарських заняттях. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома студентів на початку змістовного модулю.

Система оцінювання аудиторної роботи.

Поточна аудиторна діяльність студента оцінюється за десятибальною шкалою.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- та інші.

Критеріями оцінки є:

1) для усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки та інші.

2) для виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи та інші.

За тестові завдання, що проводять на семінарських заняттях студент отримує – 4 бали

Оцінювання тестових завдань студентом надані правильні відповіді на:

- 0 - 25 % тесту – 0 балів;
- 26–50 % тесту – 2 бали;
- 51–75 % тесту – 3 бали;
- 76–100 % тесту – 4 бали.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної роботи. Самостійна робота студентів включена до плану семінарсько-практичних занять з кожної визначених програмою теми й оцінюється за загальноприйнятою шкалою.

Критерії оцінки систематичності та активності роботи на семінарських заняттях студентів денної форми навчання є наступні:

№ п\п	<i>критерії оцінки систематичності та активності роботи на семінарських заняттях студентів</i>	кількість балів
1.	студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання опитування	10 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання на відповідну кількість балів	8 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань , тощо. Або відповідає на тестові завдання на відповідну кількість балів	4 бали
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

13.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 3 самостійні роботи.

Система оцінювання самостійної роботи.

Самостійна робота є активною розумовою діяльністю студента, пов'язаною з виконанням навчального завдання. Наявність завдання і установки на його виконання вважають характерними ознаками самостійної роботи.

Самостійна робота студентів виділена як окремий елемент навчального модулю із встановленням для нього вагового коефіцієнта.

Самостійна робота з виконання навчального завдання охоплює три етапи.

1. Підготовка студента до виконання завдання, теоретичне, психологічне, організаційно-методичне і матеріально-технічне забезпечення самостійної роботи. Теоретична готовність студента виявляється у його інтелектуальній підготовленості, тобто у здатності застосовувати свої знання для виконання завдання. Практична цінність полягає у здатності оптимально планувати самостійну роботу, вміло використовувати конспект лекцій,

підручники, посібники, комп'ютер, розумові операції (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікацію та інші). Психологічна готовність студента передбачає передусім наявність у нього мотивів до виконання конкретного завдання.

2. Безпосереднє виконання навчального завдання. Це найважливіший і найвідповідальніший етап роботи студента. Оскільки навчальне завдання найчастіше постає у навчально-пізнавальній формі, то в процесі його виконання беруть участь усі психічні процеси, які забезпечують пізнавальну активність: відчуття, сприйняття, увага, пам'ять, мислення, увага та інші. На ефективність виконання завдання впливають такі особистісні якості студента, як цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність тощо.

3. Аналіз виконаного завдання. Є завершальним етапом самостійної роботи. Під час аналізу студент оцінює (шляхом самоконтролю, іноді взаємоконтролю) якість і час виконання завдання, ефективність використаних у процесі роботи методів і засобів.

При контролі виконання завдань, які винесені для самостійного, індивідуального опрацювання, оцінці підлягають:

- самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів;
- підготовка реферативних матеріалів, публікацій тощо.

Теми рефератів та доповідей по дисципліні «Управління виробничими групами»:

Змістовий модуль I. Виробничі групи та міжособистісні відносини в них

Тема 1. Види виробничих груп, цілі їх діяльності

Теми доповідей

1. Роль і місце виробничих груп в організації.
2. Фактори, що впливають на підвищення групової активності.
3. Розкрийте сутність соціально-психологічного феномену групової поведінки.
4. Особисті та міжгрупові конфлікти у виробничих групах та методи їх вирішення.

Рекомендації щодо підготовки: при підготовці матеріалів особливу увагу слід приділити сучасним концепціям розвитку управління виробничими групами. Джерелами інформації можуть бути навчальні, наукові видання, нормативно-правова література, Інтернет. Література [1; 4–6; 9]

Тема 2. Психологічна сутність соціальної організації

Теми доповідей

1. Основні принципи формування виробничих груп на підприємствах України.
2. Назвіть переваги групової роботи.
3. Цілеспрямованість і системність діяльності виробничої групи.
4. Пояснення феномена групового мислення.
5. Феномен групової життєдіяльності та вплив лідера на нього.

Рекомендації щодо підготовки: слід розглянути сутність соціальної організації, а також висвітлити особливості процесу управління формуванням виробничих груп. Література [2; 4; 6; 10; 11]

Тема 3. Міжособистісні відносини у виробничій групі.

Теми доповідей

1. Виробнича група як специфічне соціально-психологічне утворення.
2. Сутність ціннісно-орієнтованої єдності колективу виробничої групи.
3. Методика оцінювання ціннісно-орієнтованої єдності колективу групи.
4. Шляхи успішного управління міжособистісними відносинами у виробничій групі.

Рекомендації щодо підготовки рефератів до теми: особливу увагу слід зосередити на сучасних методах управління міжособистісними відносинами у виробничих групах.

Література [1; 4–6; 9; 11]

Тема 4. Класифікація виробничих груп

Теми доповідей

1. Методи класифікації виробничих груп.
2. Соціальний статус, офіційна регламентація та спосіб організації взаємодії.
3. Рівні розвитку виробничих груп.
4. Формальна структура виробничої групи.

Рекомендації щодо підготовки доповідей. Матеріали доповідей слід структурувати: джерелами інформації можуть бути лише сучасні праці зарубіжних та вітчизняних авторів. При написанні доповідей слід обов'язково проводити аналіз матеріалів, які опрацьовуються. Література [4–7; 9]

Змістовий модуль II. Ефективне управління виробничими групами

Тема 5. Ефективне управління змінами

Теми рефератів

1. Методи і принципи формування виробничих груп в організації.
2. Сутність командного підходу до управління виробничими групами.
3. Характеристика основних моделей команди.

При підготовці рефератів до цієї теми курсу слід чітко визначити етапи формування та управління виробничими групами та методи, які використовуються у практиці зарубіжних та вітчизняних фірм. Література [1; 2; 4–6; 10]

Тема 6. Особливості ефективного управління виробничими групами

Теми рефератів

1. Оцінка ефективності роботи виробничої групи.
2. Вимірники результативності роботи виробничих груп.
3. Визначення оптимальної чисельності виробничої групи.
4. Етапи створення виробничої групи.

Література [2; 3; 5; 6; 11]

Тема 7. Фактори ефективної діяльності виробничої групи

Теми доповідей

1. Формування позитивної взаємозалежності членів виробничої групи.
2. Встановлення мети створення позитивної взаємозалежності.
3. Формування позитивної взаємозалежності ресурсів.
4. Умови формування й розвитку індивідуальної відповідальності у виробничій групі.

Для підготовки доповідей до теми слід добре опрацювати крім підручників, посібників сучасні інформаційні джерела, які дають можливість повніше розкрити тему доповідей. Література [2–6; 8]

Тема 8. Характеристика виробничої групи як соціального феномена

Теми рефератів

1. Основні ознаки виробничих груп.
2. Фактори, що впливають на перелік індивідуальних цілей членів виробничих груп.
3. Взаємообмін і копіювання моделей поведінки. Диференціація.
4. Взаємозалежність індивідуальних і спільних цілей. Література [1; 3; 5; 6; 9; 10]

Змістовий модуль III. Особливості формування виробничих груп

Тема 9. Групова динаміка на рівні управління виробничими групами

Теми доповідей

1. Змістовні аспекти роботи групи.

2. Приховані й основні групові проблеми.
3. Цінності, переконання, усвідомлення прав та обов'язків.
4. Роль лідера в управлінні груповою динамікою.

Рекомендації щодо підготовки доповідей. При підготовці доповідей слід дотримуватися такої структури: • актуальність питання; • мета дослідження; • предмет дослідження; • сутність дослідження; • висновки. Література [2; 4–6; 9; 10]

Тема 10. Стадії розвитку виробничої групи та управління груповою динамікою
Теми рефератів

1. Фактори впливу на поведінку членів виробничої групи і розвиток групи.
2. Завдання лідера на всіх стадіях розвитку виробничої групи.
3. Міжособистісні стосунки членів виробничої групи.

Рекомендації щодо підготовки рефератів Матеріали, що розглядаються під час підготовки рефератів слід уважно вивчити, проаналізувати та структурувати за формою реферату. Література [4–8]

Тема 11. Функції ефективної виробничої групи та соціальні ролі її членів
Теми доповідей

1. Фактори ефективності роботи виробничої групи.
2. Функції управління виробничими групами.
3. Проблеми при формуванні ефективної виробничої групи.

Література [1; 2; 6; 8; 11; 12]

Тема 12. Умови ефективності групового вирішення проблем
Теми рефератів

1. Прояв домінування одних членів виробничої групи над іншими у процесі прийняття рішень.
2. Ефект групового мислення. Механізми захисту групового мислення.
3. Синергетичний ефект.
4. Використання закономірностей групової динаміки. Література [2; 6; 8; 14; 15]

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі тестів та теоретичних завдань за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів;
- Якість інформації – 5 балів;
- Самостійність та креативність – 5 балів.

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо. При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного матеріалу.

**15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ
ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ**

Екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену. Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті. До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою: результати поточних досягнень студента (РПД) + результати підсумкового контролю (РПК) / 2 = загальна оцінка (ЗО)

Критерії оцінювання:

За 100-бальною шкалою	Загальний коментар	Коментар за видами робіт
90 - 100	Студент виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу.	<ul style="list-style-type: none"> • регулярне відвідування лекційних, семінарських занять, вчасне виконання всіх завдань самостійної роботи; • студент дає правильні ґрунтовні відповіді на всі запитання викладача щодо економічної сутності завдання; • демонструє творчий підхід щодо формулювання відповіді; • бере активну участь в аудиторній і поза аудиторній роботі.
82 - 89	Студент виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> • регулярно відвідує лекційні, семінарські заняття, вчасно виконує всі завдання самостійної роботи; • дає правильні відповіді на більшість поставлених викладачем питань;
74 - 81	Студент виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану	<ul style="list-style-type: none"> • бере активну участь в аудиторній і поза аудиторній роботі; • при виконанні завдань припускався декількох помилок, але правильно виправив їх після зауважень викладача.

	програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни.	
65-73	Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою.	<ul style="list-style-type: none"> • не регулярно відвідує лекційні, семінарські заняття, не вчасно виконує всі завдання самостійної роботи; • при виконанні завдань, під час відповідей допускає суттєві помилки у формулюванні та трактовці категорій; • демонструє репродуктивний підхід щодо формування відповіді;
60 - 64	Студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.	<ul style="list-style-type: none"> • не активно бере участь в аудиторній та позааудиторній роботі.
35 - 59	Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до перездачі дисципліни.	<ul style="list-style-type: none"> • часто не відвідує лекційні та семінарські заняття; • демонструє відсутність знань з елементарних питань курсу; • не вміє виконати елементарні арифметичні дії (середня величина, відсоток від числа тощо); • проявляє пасивність під час лекційних та аудиторних занять
0 - 34	Студент не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал і потребує повторного вивчення навчальної дисципліни.	

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів денної та заочної форми навчання, + результати іспиту у для студентів денної та заочної форми навчання.

За такого порядку система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст: студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання іспиту (заліку) студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням іспиту (заліку).

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентів денної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми за власно розробленим студентом планом, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань, проходження курсу на платформі Prometheus (підтвердженням є отримання сертифікату).

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення заправнованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

Питання до екзамену по дисципліні «Управління виробничими групами»

1. Роль та місце виробничих груп, цілі їх діяльності.
2. Фактори групової продуктивності.
3. Особливості групової роботи.
4. Постійні, тимчасові та випадкові групи.
5. Формальні і неформальні групи.
6. Форми спільної діяльності.
7. Основи формування виробничих груп.
8. Ознаки виробничої групи.
9. Цілеспрямованість і системність діяльності виробничої групи.
10. Поділ праці та спеціалізація у виробничих групах.
11. Значення розміру виробничої групи.
12. Феномен групового мислення.
13. Виробнича група як специфічне соціально-психологічне утворення.
14. Цілі та завдання виробничих груп.
15. Процес вирішення групових задач.
16. Методика оцінювання ціннісно-орієнтованої єдності колективу групи.
17. Кількісний аспект класифікації виробничих груп.
18. Малі виробничі групи.
19. Середні виробничі групи.
20. Великі виробничі групи.
21. Формальні та неформальні групи.
22. Рівні розвитку виробничих груп.
23. Формування й ефективне функціонування виробничих груп.
24. Характеристика основних моделей команди.
25. Функціональна команда. Самокерована команда.
26. Оцінка ефективності роботи виробничої групи.
27. Вимірники результативності роботи виробничих груп.

28. Визначення оптимальної чисельності виробничої групи.
29. Визначення оптимальної чисельності виробничої групи.
30. Етапи створення виробничої групи.
31. Напрями управління виробничими групами.
32. Формування позитивної взаємозалежності членів виробничої групи.
33. Встановлення й розподіл у рамках взаємозалежності ролей членів виробничої групи.
34. Формування взаємозалежності завдань.
35. Формування позитивної взаємозалежності ресурсів.
36. Умови формування й розвитку індивідуальної відповідальності у виробничій групі.
37. Основні ознаки виробничих груп.
38. Характеристика малої групи.
39. Розвиток індивідуальної групи.
40. Утвердження групових норм.
41. Диференціація ролей членів групи.
42. Взаємозалежність індивідуальних і спільних цілей.
43. Сутність групової динаміки.
44. Проблеми групової динаміки.
45. Змістовні аспекти роботи групи.
46. Приховані й основні групові проблеми.
47. Цінності, переконання, усвідомлення прав та обов'язків.
48. Неусвідомлені аспекти групової взаємодії.
49. Сутність першого рівня групової динаміки.
50. Другий рівень групової динаміки.
51. Третій рівень проблем групової динаміки.
52. Четвертий рівень проблем групової динаміки.
53. П'ятий рівень групової динаміки.
54. Роль лідера в управлінні груповою динамікою.
55. Стадії розвитку виробничої групи.
56. Завдання лідера на всіх стадіях розвитку виробничої групи.
57. Фактори ефективності роботи виробничої групи.
58. Функції управління виробничими групами.
59. Проблеми при формуванні ефективної виробничої групи.
60. Використання закономірностей групової динаміки.

17. Шкала відповідності оцінок

Критерії оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

18. Список літератури

Основна (базова):

1. Авдеев В. В. Управление персоналом: технология формирования команды. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 544 с.
2. Багрецов С. Диагностика социально-психологических характеристик малых групп с внешним статусом, 1999. — 640 с.
3. Базаров Т. Ю. и др. Управление командами и их формирование. <http://cpt.ru/old//book1/5/>
4. Галкина Т. Социология управления: от группы к команде. — М.: 2001. — 224 с.
5. Корниенко В. И. Команда: формирование, управление, эффективность: Учеб. пособ. — Пермь: Зап.-Урал. ин-т экономики и права, 1999. — 272 с.
6. Савельева В. С. Психологія управління. — К., 2005. 14

Допоміжна:

7. Белецкий Н. П. Менеджмент. Основы лидерства: Учеб. пособ./ Мн.: Новое знание, 2002. — 250 с.
8. Виханский О. С., Наумов А. И. Практикум по курсу “Менеджмент”/ Под ред. А. И. Наумова. — М.: Гардарики, 1999. — 288 с.
9. Деркач А. А. и др. Стратегия подбора и форматирования команды // Рос. акад. гос. службы при Президенте РФ. — М.: Изд-во РАГС, 1999. — 315 с.
10. Добренькова Е. В. Психология формирования команд в бизнесе — М.: Международный университет бизнеса и управления., 2001. — 215 с.
11. Почебут Л. Г., Чикер В. А. Организационная социальная психология: Учеб. пособ. — СПб: Изд-во “Речь”, 2000. — 298 с.
12. Сборник ситуационных задач, деловых и психологических игр, тестов, контрольных заданий, вопросов для самопроверки по курсу “Менеджмент”. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 192 с.
13. Урбанович А. А. Психология управления: Учеб. пособ. — Мн.: Харвест, 2001. — 640 с.
14. Фопель К. Создание команды. Психологические игры и упражнения: Пер. с нем./ К. Фопель. — М.: Генезис, 2002. — 395 с.
15. Яхонтова Е. С. Эффективность управленческого лидерства. — М.: ТЕИС, 2002. — 501 с